

v úmyslu, by pak po vniknutí použil zbraně k násilí. Stačí, že si byl vědom, že vniká se zbraní, jakou jest jakýkoliv předmět, jehož může býti použito k útoku nebo k obraně, třebaže jest povšechně určen k účelům jiným. Že stěžovatel si byl vědom, že má s sebou zbraň, plyne z rozsudečného zjištění, že se v bytě K-ových rozpřáhl sekyrou po Anně K-ové. Možno ponechat stranou, přísluší-li pronajímateli právo vstoupiti kdykoliv svémocně proti vůli nájemníka s opomenutím vrchnosti do pronajatých místností za účelem výkonu práv z vlastnictví k domu nebo ze smlouvy nájemní plynoucích, na př. (jak stížnost uvádí), by ohledal byt nebo vymáhal na nájemníku nájemné, (srovnej § 1096 obč. zák.). Než o takové vykonávání soukromoprávních nároků, při jichž nenásilném vymáhání by nebyla dána ani druhá složka zločinu, totiž vykonání násilí, v tomto případě nešlo. Úmysl stěžovatelův byl podle shora uvedeného rozsudkového zjištění zcela jiný. A osobě, přicházející s úmyslem protiprávním, může býti nájemníkem vstup zapovězen pod následky trestního práva, třebaže jest tato osoba majitelem domu. Nechráníť zákon domovní mír toliko proti osobám, jež vůbec nemají práva, vstoupiti do domu a příbytku, nýbrž proti komukoliv, kdo ruší držbu domu (příbytku) nebo práv k němu se vztahujících způsobem v §u 83 tr. zák. vylčeným, a z toho, že zákon vzpomíná vedle cizího domu i cizího příbytku, ide na jevo, že se rušení míru domovního dopouští za ostatních zákonných předpokladů i osoba, již nelze jinak zabrániti vstup do domu sám o sobě.

Čís. 2104.

I osoby duševně méněcenné nebo slabomyslné lze sváděti ku křivému svědectví.

Skutková podstata §u 199 a) tr. zák. předpokládá vědomí pachatele o tom, že svědectví, o které se uchází, jest (bude) křivé; není třeba, by také věděl, co může svědek vypovídati (o kterých skutečnostech má vědomost), ani vědomí, že výpověď týká se skutečností významných.

Křivé svědectví v zájmu sourozencově není činem, spáchaným z pohrtek nízkých a nečestných (§ 3 zák. ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 25. září 1925, Zm I 206/25).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 5. února 1925, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ů 197, 199 písm. a) tr. zák., vyhověl však odvolání obžalované z výroku o ztrátě práva volebního a výrok ten zrušil, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 3, 4, 5, 9 (přesně 9 písm. a) §u 281 tr. ř. Nelze jí přiznati důvodnost s hle-

diska žádného z těchto ustanovení. Doličujíc zmatek čís. 3 přehlíží stížnost, že tento zmatek jest zmatkem relativním, t. j. zmatkem, jež podle prvé věty posledního odstavce §u 281 tr. ř. nelze ve prospěch obžalovaného uplatniti, je-li nade vši pochybnost zřejmo, že porušení formy nemohlo míti na rozhodnutí účinku, obžalovanému nepříznivého. Proto jest naprosto bezvýznamna v této trestní věci okolnost, stížností vytýkaná, že nalézací soud vzal svědkyni Annu F-ovu do přísahy. Rozhodovací důvody prvé stolice uvádějí výslovně, že by bylo pochybno, možno-li výpověď svědkyně A. F-ové hodnotiti tak, že by byla, — kdyby byla jediným prostředkem průvodním —, způsobila přesvědčiti o vině obžalované, a běže projevy stěžovatelčiny svědkyni F-ovou dosvědčené za prokázané jen proto, že svědci Arnošt Z. a Anna Z-ová potvrdili údaje Anny F-ové souhlasně a z vlastních postřehů. Méně průvodní moci nebyl by mohl nalézací soud přiznati výpovědi F-ové, ani kdyby byla vypovídala bez přísahy. Proto netřeba zabývati se otázkou, zda se rovná duševní omezenost Anny F-ové — a jen tuto vadu, nikoliv slabomyslnost dosvědčující potvrzení starostenského úřadu v N. obhájcem při hlavním přelíčení předložené — značnému zeslabení schopnosti vnímati neb upamatovati se, v §u 170 čís. 5 tr. ř. předpokládanému, a zda jest správnou výtkou, že tento předpis byl porušen tím, že F-ová byla vzata do přísahy.

Z důvodu předpisu posledního odstavce §u 281 tr. ř. jest neopodstatněna stížnost, (i když se ponechá stranou neurčitost průvodní věty), pokud dále vytýká podle čís. 4, že návrh obhájcův, by byl slyšen lékař — znalec o duševním stavu Anny F-ové, byl zamítnut neprávem; posudkem znaleckým, že F-ová je slabomyslná, byla by prý prokázána nehodnověrnost této svědkyně a nemožnost, působiti na ni ve směru vydání křivého svědectví. Poslednější předpoklad stížnosti jest zřejmě nesprávným. Naopak není důvodné pochybnosti o tom, že osoby duševně méněcenné nebo slabomyslné lze ku křivému svědectví přiměti snáze, než osoby duševně normální, jelikož nemají tak bystrého úsudku, by ve své paměti přesně rozeznávaly mezi vlastními postřehy a poznatky z pouhého doslechu a by si dostatečně uvědomily zavržitelnost a vážnost následků křivého svědectví. A zákon zbavuje vši průvodní moci výpovědi a proto zakazuje v §u 151 čís. 3 tr. ř. výslech jen takových svědků, kteří v době, kdy mají vydati svědectví, nejsou pro zvláštní povahu těla nebo myslí s to, by pověděli pravdu. K takové povaze myslí F-ové nebylo ani v návrhu, ani jinak při hlavním přelíčení poukázáno. Výpovědi svědků jinými duševními vadami stížených jsou, — i když byli po případě slyšeni bez přísahy z důvodu čís. 5 §u 170 tr. ř. — přípustnými prameny zjišťování a na nalézacím soudě jest podle §u 258 odstavec druhý tr. ř. přihlížeti k těmto výpovědím jako k ostatním výsledkům hlavního přelíčení a zkoumati jejich hodnověrnost a průvodní moc jak o sobě tak i ve vnitřní jejich spojitosti s průvody ostatními. Tak si počínal nalézací soud, jak uvedeno, i s výpovědí Anny F-ové; přihlíží v dotyčných úvahách i k duševní její omezenosti a proto jest zřejmo, že by se na výsledku těchto úvah nic nebylo změnilo, ani kdyby tu byl znalecký posudek, že F-ová jest duševně méněcenná, nebo dokonce slabomyslná. I příznivý pro stěžovatelku výsledek navrhovaného průvodu nemohl tudíž vésti ani k jinému závěru o tom, zda stěžovatelka závadné výroky k Anně F-ové učinila, ani k závěru, že Anna F-ová nebyla vhodným před-

mětem pro svádění ku křivému svědectví, takže zamítací usnesení nebylo stěžovatelce nikterak na újmu.

Hmotněprávní zmatek podle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř. lze po zákonu provést jen tak, že se se zákonem srovnává výhradně skutkový děj v rozsudku zjištěný ve své celistvosti. Stížnost jest na omylu, předpokládajíc, že závadné výroky, pokud se týče jejich smysl jsou zjištěny větou rozhodovacích důvodů, že snaha obžalované směřovala k tomu, přimět Annu F-ovu, by vypovídala ve prospěch obžalované a, bude-li možno, svědecké výpovědi vůbec nevydala. Tato věta jest toliko částí úvah o tom, zasluhují-li průvody k závadným výrokům poukazující víry. Znění a obsah závadných výroků je zjištěn v prvním odstavci rozhodovacích důvodů větou, že stěžovatelka vyzvala v síni soudní budovy Annu F-ovou, by vzala její sestru v ochranu, by jí nepřitěžovala a aby vůbec ničeho neřekla. Do oboru skutkově zjišťovací činnosti spadá rozhodování nalézacího soudu o smyslu, významu a dosahu závadného projevu a o úmyslu, jímž byl mluvčí veden. Zjištění těchto skutečností stalo se v rozsudku větou, že snaha stěžovatelky nesla se za tím, by svou prosbou přiměla Annu F-ovou, by nevyprávěla ničeho, co by přitěžovalo Monice Z-ové, obviněné ze zhárství, a další větou, že Anna F-ová měla být ponuknuta k tomu, by na otázky, které jí po případě budou dány a jichž zodpověděním by Monice Z-ové, ze zhárství obviněné, přitěžovala, odpověděla nepravdivě způsobem pro obviněnou (Moniku Z-ovou) příznivým. Částí skutkového podkladu pro hmotněprávní přezkoumání rozsudku závažného je posléze i věta rozhodovacích důvodů, stížností bez úspěchu formálním zmatkem napadená, že stěžovatelce bylo dobře známo, že F-ová měla být tehdy vyslýchána jako svědkyně. Skutkovým dějem, který jest dán všemi těmito skutkovými závěry nalézacího soudu v jich celistvosti jest pojem ucházení se o křivé svědectví naplněn i ve směrech, stížností popřených.

Ovšem předpokládá tento pojem, že si pachatel (uchazeč) byl vědom toho, že svědectví, o které se uchází, jest (bude) křivé, pokud se týče vědomě nepravdivé. Než, aby si toho byl vědom, k tomu není třeba, by také věděl, co může svědek vypovídati, přesněji, o kterých skutečnostech má svědek vědomost. Stačí, že pachatel má za to, že svědek může podat z toho, co svými smysly zpozoroval, zprávu o nějakých, třeba pachateli neznámých skutečnostech, jež mají výsledkem svědka být zjištěny, a že hledí svědka odvrátiti od toho, by udal při výslechu úplně podle pravdy vše, co ví o skutečnosti, k jejímuž zjišťování směřují otázky vyslýchacího soudce. Větou rozhodovacích důvodů, že F-ová měla být ponuknuta k tomu, by na otázky odpověděla nepravdivým způsobem, Monice Z-ové příznivým, je zjištěno, že úmysl stěžovatelčin směřoval k tomuto účinku. Jelikož si pachatel v úmyslu nutně uvědomuje účinek, k jehož přivedení úmysl se nese, jest touto větou zároveň zjištěno, že stěžovatelka byla sobě při závadném projevu vědoma toho, že svědectví F-ové, vydá-li je tak, jak na ní stěžovatelkou žádáno, bude vědomě nepravdivé, tedy křivé. Nezáleží ani na tom, zda skutková okolnost, o níž má svědek vypovídati, je skutečně nebo podle předpokladu pachatelova takového rázu, že nemá významu pro vyřízení věci, v níž je svědek vyslýchán. Protiprávním účinkem, který stihá ustanovení o trestnosti křivého svědectví, jest poškození práva státu, dozvědět se od svědků pravdu. Toto

právo jest poškozeno již nepravdivou výpovědí svědka o sobě, třebaže nenastala současně i jiná další škoda tím, že křivým svědectvím bylo způsobeno nesprávné, nespravedlivé vyřízení věci, soudem projednané. Proto nelze ani pro zločin ucházení se o křivé svědectví požadovati vědomí pachatelovo, že výpověď svědkova týká se skutečností významných, a nelze trestnost jeho vyloučiti pro předpoklad pachatelův, že výpověď svědka jest bezvýznamna, takže jest pochybena další námitka stížnosti, že vyhledávání proti Monice Z-ové pro zločin zhářství bylo zastaveno a že z toho plyne, že skutečnost Annou F-ovou podle pravdy dosvědčená byla naprosto bezvýznamnou. Stačí, že (jak zjištěno) stěžovatelka hleděla F-ovou před svědeckým výsledkem odvrátiti od udání pravdy.

Pokud jde o odvolání obžalované z výroku o ztrátě práva volebního, nelze přisvědčiti názoru nalézacího soudu, že obžalovaná jednala z pohnutek nízkých a nečestných, uváží-li se, že se v projednávaném případě jednalo o její sestru a že tudíž trestné jednání její vzniklo spíše z obavy o sestru a z příbuzenské náklonnosti, což nelze pokládati za pohnutku nízkou a nečestnou. Bylo proto v tomto směru odvolání vyhověti a výrok ten zrušiti.

Čís. 2105.

Nutným předpokladem použití ustanovení §u 265 tr. ř. jest právní možnost, by sbíhající se trestné činy byly jednotně vyřízeny (§ 34 tr. zák., § 56 tr. ř.).

Ustanovení §u 265 tr. ř. nelze použíti u cizozemce, jenž byl před tím v cizině odsouzen za souběžný, v cizině spáchaný zločin (§ 39 tr. zák.)

(Rozh. ze dne 25. září 1925, Zm I 553/25).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 18. června 1925, pokud jím byl obžalovaný Antonín K. pro zločin podvodu podle §§ú 197, 200, 203 tr. zák. odsouzen podle §u 203 tr. zák. a §u 1 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. a článku I zák. ze dne 12. prosince 1923, čís. 259 sb. z. a n. s použitím §u 55 tr. zák. a se zřetelem na ustanovení §u 265 tr. ř. k určitému trestu, zrušil rozsudek soudu první stolice ve výroku, jímž byl trest vyměřen za použití §u 265 tr. ř. a vyměřil obžalovanému znovu trest bez použití ustanovení §u 265 tr. ř.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá právem rozsudek soudu první stolice důvodem zmatečnosti podle §u 281 čís. 11 tr. ř., vytýkajíc nalézacímu soudu, že, použiv při výměře trestu ustanovení §u 265 tr. ř., vybočil ze své moci trestní. Podle §u 34 tr. zák. má zločinec, jenž spáchal více zločinů, jsoucích předmětem téhož vyšetřování a odsouzení, býti potrestán podle toho zločinu, na který jest uložen přísnější trest, přihlížejíc však ke zločinům ostatním. Ve shodě s tím stanoví § 56 tr. ř., že, klade-li se obviněnému za vinu několik trestných činů, jest konati trestní řízení pro